

NYILATKOZAT

a kifogástalan életvitel vizsgálat aggasztó hatásáról

A Gyermekjogi Civil Koalíció a közelmúlt gyermekvédelmi vonatkozású eseményei okán ismételten hangsúlyozza, hogy a kormány elmulasztotta azt a történelmi pillanatot, amikor megkezdhetette volna egy integrált, komplex gyermekvédelmi rendszer kialakítását. A **kegyelmi botrány** óta hatályba lépett, a gyermekjogi hatásvizsgálatokat is nélkülöző **Alaptörvény-módosítás és más törvénymódosítások** tovább rombolták a gyermekvédelmi szakma presztízsét, az ellátórendszer működését, tovább mélyítették a gyermekvédelmi rendszerrel szembeni bizalmatlanságot, a szakemberek "elvándorlását", s **nem emelték meg a gyermekjogok és így a gyerekek érdemi védelmének szintjét sem.**

A Koalíció többször megszólalt a **kifogástalan életvitel és pszichológiai alkalmasság vizsgálata** okán, és álláspontunk változatlanul az, hogy a bevezetett intézkedések **nem alkalmasak a jogalkotói cél megvalósítására**, nevezetesen a gyermekvédelmi szakemberek és a nevelőszülők szakmai alkalmasságának megítélésére, és így a gyerekek védelmére az erőszak, bántalmazás, visszaélés minden formájával szemben. A vizsgálat nem mutat valós képet arról, hogy az érintettek milyen szakemberek, hogyan bánnak a rájuk bízott gyermekekkel, és mennyiben felelnek meg a szakmai és jogszabályi követelményeknek. Ezért a kifogástalan életvitel és pszichológiai alkalmassági vizsgálat szabályait módosítani kell, **megszüntetve az emberi méltóságot sértő, a magánélethez való jog sérelmével járó elemeket és biztosítva a szakmai alkalmasság tényleges vizsgálatát.**

Különösen igaz ez akkor, amikor 2025. május 27-én **letartóztatták a Budapesti Javítóintézet¹ igazgatóját és rendészeti vezetőhelyettesét emberkereskedelem, kényszermunka és közfeladati helyzettől visszaélés gyanúja miatt, miután az igazgató „elsőre átment” a pszichológiai és a kifogástalan életvitel ellenőrzésén.²**

A javítóintézeti igazgatót a Szociális Gyermekvédelmi Főigazgatóság 2025 márciusában már felfüggesztette tisztségéből, mert anonim jelzést kapott, hogy bántalmazásban lehet érintett. A sajtóban megjelent értesülések³ szerint az igazgatóval kapcsolatban az elmúlt 30 éves gyermekvédelmi "karrierje" során **több esetben** is érkezett (anonim) jelzés, illetve feljelentés gyermekbántalmazás, gyermekek elleni erőszak gyanúja miatt, azonban a 2009. évi fegyelmi felelősségre vonáson kívül büntetőjogi felelősségre vonása ezidáig nem történt meg.

¹ A javítóintézetek törvényességi felügyeletét az ügyészség látja el. Az ügyészség felügyeli, hogy a javítóintézetek tevékenysége a jogszabályoknak megfelelően, és hogy a fogvatartottak jogait tiszteletben tartják.

²<https://444.hu/2025/06/04/gulyas-megerositette-elsore-atment-a-kifogastalan-életvitel-ellenorzesen-a-szolo-utcai-javitointezet-igazgatoja>

³https://hvg.hu/itthon/20250529_budapesti-javitointezet-igazgato-letartoztat-as-emberkereskedelem-kenyszermunka-ebx

A Koalíció aggasztónak tartja azt is, hogy a javítóintézeti igazgató elsőre megfelelhetett a nemrégiben bevezetett, a gyermekvédelemben dolgozók szakmai alkalmasságának szűrésére alkalmazott kifogástalan életvitel és pszichológiai alkalmassági vizsgálaton. Sokunkban joggal merül fel az a kérdés is, hogy vajon a **bicskei** gyermekotthon szexuális erőszak bűntettéért elítélt korábbi vezetője is átment volna-e a jelenlegi alkalmassági vizsgálaton, ha ez a Budapesti Javítóintézet igazgatójának sikerült.

Mindezek alapján, továbbá a közelmúlt hasonló eseményeit⁴ elemezve egyértelművé vált, hogy **jelenleg Magyarországon nem biztosított a gyermekvédelemben dolgozó szakemberek hivatásbeli alkalmasságának minőségi ellenőrzése,** és a gyermekvédelmi jelző- és észlelőrendszer sem képes megfelelően ellátni feladatát, amennyiben a gyermekbántalmazást elkövető a gyermekvédelmi ellátórendszer tagja.

Ez a konkrét ügy tehát megmutatta azt is, hogy nem csak az újonnan bevezetett alkalmassági vizsgálat bukkott el - még akkor is, ha később a Nemzetvédelmi Szolgálat újra megvizsgálta az igazgató életvitelét -, de látható, hogy a **gyermekbántalmazás, gyermekek elleni erőszak, visszaélés gyanúját felvető jelzések kivizsgálása sem megfelelő,** hiába érkezett számos jelzés a javítóintézeti igazgatóval szemben. Az is egyértelmű, hogy nem történt semmiféle törekvés annak érdekében, hogy a gyermekeket megfelelően felvértezzék a bántalmazás, erőszak, visszaélés megelőzése érdekében, és tájékoztassák őket arról, hogy kitől és hogyan kérhetnek segítséget. Ugyancsak elmaradt a gyermekkel dolgozók felkészítése a gyerekek biztonságának garantálására, a **gyermekbiztonsági útmutatók/irányelvek elkészítésére és alkalmazásának biztosítására.** Ez utóbbiak mindenki számára egyértelművé tennék, hogy mi a teendő a megelőzés érdekében, illetve a gyanú vagy tényleges bántalmazás, erőszak, visszaélés felmerülésekor.

A Koalíció fontosnak tartja, hogy csak olyanok dolgozhassanak gyerekekkel és azok környezetében, akik személyükben és szakmai kompetenciákban is alkalmasak erre a feladatra. Ugyanakkor - ahogy a Budapesti Javítóintézet igazgatójának és rendészeti vezetőhelyettesének esete is mutatja - a **gyermekvédelemben dolgozók ilyen tartalmú "átvilágítása" alkalmatlan intézkedés az érintett szakemberek etikai és hivatásbeli alkalmasságának megítélésére.**

A gyermekvédelmi intézményrendszerben dolgozók és nevelőszülők hatékony és az emberi méltósággal összeegyeztethető átvilágítására, valamint a gyermekvédelmi dolgozókkal kapcsolatos jelzések független kivizsgálására is számos nemzetközi **jó gyakorlat⁵ létezik, amelyeket indokolt lenne hazánkban is meghonosítani, s amellyel kapcsolatban a Koalíció felajánlja szakmai tudását és segítségét.**

A Koalíció elvárja a Kormánytól, hogy a gyermekvédelem igazi problémáit orvosolja, és **tegyen eleget az ENSZ Gyermekjogi Bizottságának Magyarország számára megfogalmazott legutóbbi, 2020-as ajánlásainak⁶,** amelyek éppen ezeknek a problémáknak a megoldását szolgálják. A széles közvélemény, a társadalom számára is meg kell erősíteni a bizalomvesztetté vált gyermekvédelmi szakma hitelességét.

⁴ A kegyelmi botrány alanyának, a bicskei Kossuth Zsuzsa Gyermekotthon volt igazgatóhelyettesének és volt igazgatójának ügye.

⁵ Amivel kapcsolatban a Koalíció már több nyilatkozatában megszólalt, például a gyermekek valós védelméről szóló [állásfoglalásában](#), valamint a gyermekvédelmi rendszer átvilágításának hatásáról és következményeiről szóló [nyilatkozatában](#).

⁶https://www.csagy.hu/images/stories/kutatas/enszjelentesek/crc-c-hun-co-6-zaro-eszrevetelek-hun-wm_1.pdf

A bizalomvesztetté vált gyermekvédelmi szakma megbecsülését pedig úgy lehet helyreállítani, ha a rendszer nem jutalmazza és nem tünteti ki, hanem felelősségre vonja azokat a személyeket, akik a rábízott gyermekeket kizsákmányolják és megalázzák.

Budapest, 2025. június 2.

A Gyermekjogi Civil Koalíció szervezeti részéről:

Bagázs Közhasznú Egyesület
Család, gyermek, ifjúság Közhasznú Egyesület
Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány
Igazgyöngy Alapítvány
Közép-európai Mediációs Intézet
Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány
Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség
Magyarországi Terre des hommes Alapítvány "Lausanne"
MPT Korczak Gyermekvédők Közössége
NANE Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen Egyesület
Országos Gyermekvédő Liga
Pressley Ridge Magyarország Alapítvány
Rosa Parks Alapítvány
SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa
Szociális Munkások Magyarországi Egyesülete
Szociális Szakmai Szövetség
Társaság a Szabadságjogokért
Validity Alapítvány
Világ szép Gyermekvédelmi Alapítvány

és egyéni szakértői:

Aczél Anna
dr. Baracsi Katalin
Békés Zoltán
Cserey Miklós
dr. Galajda Ágnes
dr. Gyulai Edina
dr. Herczeg Rita
dr. Jánoskúti Boglárka
dr. Katonáné dr. Pehr Erika
dr. Kovács Zsuzsanna
dr. Lux Ágnes
dr. Makai Éva
Negrea Vidia
Németh Barbara
Révész Magda
Tománé Mészáros Andrea
Váradi Éva